

Gezamenlijk Projectplan Sportparkmanagement

gemeente Harderwijk

Mei 2022

looplijnen

Inhoud

1. Inleiding en aanleiding 3

2. Evaluatie en vervolgonderzoek 4

3. Gezamenlijke ambitie 5

4. De inzet van een sportparkmanager 6

5. Doelstellingen en resultaten 7

6. Organisatie 10

7. Financiering 12

8. Monitoring en evaluatie 14

1. Inleiding en aanleiding

In de gemeente Harderwijk zijn sinds 2018 sportparkmanagers actief. Op het sportpark Parkweg en later ook op sportpark Hierden zijn sportpark managers aangesteld. De pilotperiode is inmiddels afgerond en in juni 2021 is er een evaluatie aan het college en de raad aangeboden. De sportparken hebben dit zelf in de commissie Samenleving toegelicht. Op 7 oktober 2021 heeft de raad besloten een vervolgonderzoek in te stellen, om samen met de sportclusters te onderzoeken of het sportparkmanagement voortgezet kan worden op de vier sportclusters en hoe dit verder financieel en organisatorisch uitgewerkt moet worden.

Aanleiding

De gemeente Harderwijk heeft vier sportclusters: Hierden, Strokel, Parkweg en Slingerbos. De gemeente Harderwijk wil graag de sportverenigingen stimuleren zich te ontwikkelen naar vitale open verenigingen en daarmee ook naar sterke sportclusters. Dit is opgenomen in de "Beleidsnota Sport en bewegen 2018-2021". Een open club heeft een bredere functie dan alleen sport. Met allerlei activiteiten rond sport en beweging, maar ook op het gebied van welzijn, gezonde leefstijl en onderwijs, waardoor iedereen kan meedoen in Harderwijk. Zodat nog meer mensen actief zijn in Harderwijk en er meer 'reuring' ontstaat op de sportclusters, met name overdag.

Op de sportclusters Hierden, Strokel, Parkweg en Slingerbos zijn een groot aantal (buiten)sportverenigingen actief. De sportverenigingen op de vier sportclusters (en daarbuiten) hebben een belangrijke rol in het sportaanbod. Zij zorgen ervoor dat de inwoners van Harderwijk voldoende mogelijkheden hebben om te sporten en te bewegen.

De gemeente ziet de sportclusters als middelpunt van vitaliteit en activiteit. Naast het aanbieden van sport heeft een sportvereniging ook een belangrijke maatschappelijke functie. Sporten verbindt mensen en bevordert een gezonde leefstijl. De gemeente Harderwijk daagt de sportverenigingen uit hier een bijdrage aan te leveren. Dit kan door bijvoorbeeld aangepast sporten aan te bieden, maar ook door een ontmoetingsplek te zijn voor wijkbewoners of een arbeidsplek voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Elk sportcluster heeft zijn eigen wensen, ambities en kracht. Dit heeft o.a. te maken met het sportaanbod, maar ook met de locatie van het sportpark. Daarnaast is er een gedeelde ambitie waarbinnen alle sportclusters werken, namelijk het bevorderen van de vitaliteit van alle inwoners van 0-99 jaar. Samenwerking tussen de sportclusters onderling en samenwerking met andere organisaties kan dit versterken.

2. Evaluatie en vervolgonderzoek

Vanuit de gemeente wordt positief gekeken naar de professionalisering en samenwerking binnen de sportclusters door de inzet van de sportparkmanagers. Doordat er één aanspreekpunt is, die een overkoepelende rol heeft binnen de verenigingen, zijn er makkelijk afspraken te maken. Hierdoor is er ook makkelijker aan te sluiten en in te springen op ontwikkelingen binnen de gemeente Harderwijk. De verenigingen kunnen een belangrijke rol spelen in de inclusieve agenda van de gemeente Harderwijk. Een sportparkmanager kan de verbinding leggen en ervoor zorgen dat meer mensen kunnen meedoen. Ook deelnemen aan sport akkoord en preventie akkoord is makkelijker te realiseren met een professional in plaats van met vrijwilligers.

Hierdoor zijn er meer activiteiten voor verschillende doelgroepen, de verenigingen kunnen elkaar makkelijker vinden, de accommodaties worden overdag beter benut en er is inzet van studenten. Kortom, er ontstaat meer “reuring” op de sportparken.

Ook vanuit de betrokken verenigingen (zowel op de Parkweg als in Hierden) wordt het belang van een professional aangegeven. Zonder inzet van de sportparkmanager zijn de verenigingen meer met hun eigen vereniging bezig en hebben weinig tot geen tijd voor overkoepelende en verbindende zaken. De sportparkmanager legt contacten, maakt verbindingen en creëert zo samenwerking en gezamenlijke activiteiten, die anders niet tot stand waren gekomen. Daarnaast vervult de sportparkmanager een cruciale rol in het midden van het speelveld van de diverse clubs en is “de smeerolie” (niet zichtbaar, maar cruciaal) in de motor van het sportpark.

Vervolgonderzoek

In de periode november 2021 – maart 2022 heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden om de mogelijkheden te verkennen voor toekomstig sportparkmanagement in de gemeente Harderwijk op de vier parken Parkweg, Hierden, Slingerbos en Strokel. Er hebben vier interactieve sessies plaatsgevonden, waarbij met de parken is gesproken over hoe sportparkmanagement er in de toekomst uit zou kunnen/moeten zien. Er zijn gezamenlijke ideeën, plannen en ambities geformuleerd en er is gekeken naar het specifieke karakter van de verschillende parken en de eigen kleur en invulling. Op de volgende pagina’s wordt daar verder op ingegaan.

3. Gezamenlijke ambitie

De vier parken hebben de ambitie uitgesproken om zich door te ontwikkelen tot parken die uitnodigen om te sporten, te bewegen en te ontmoeten, waar actief wordt ingespeeld op (maatschappelijke) ontwikkelingen en waar een plek wordt geboden om te leren, te verblijven, te ontmoeten en maatschappelijk actief te zijn. De sportparken willen inzetten op het bevorderen van de vitaliteit van alle inwoners van 0-99 jaar.

Ze willen laten zien dat sporten en bewegen in alle leefgebieden een centrale rol kan spelen waarmee maatschappelijke meerwaarde wordt gecreëerd. Om daar te komen is het nodig dat de sportverenigingen op het park de basis op orde hebben, zowel fysiek (ruimtelijk) als organisatorisch en qua aanbod, om op basis daarvan te werken aan de toekomst en doorontwikkeling naar ‘openbare sportparken voor een gezonde en sociale leefomgeving’.

Daarbij is het van belang dat de samenhang tussen de hardware (de fysieke infrastructuur), software (aanbod van activiteiten) en orgware (achterliggende processen zoals samenwerkingsverbanden, burgerparticipatie en beheer) op en rond de parken nog verder wordt uitgewerkt. Om de parken namelijk nog beweegvriendelijker in te richten en nog toegankelijker te maken voor sociaal-maatschappelijke initiatieven is een samenspel tussen deze 3 componenten noodzakelijk.

4. De inzet van een sportparkmanager

In het realiseren van bovenstaande ambitie speelt een sportparkmanager een cruciale sleutelrol. Verenigingen werken namelijk met vrijwilligers die zich in principe bezighouden met eigen verenigingen en de core business van die verenigingen. Als de parken meer en beter benut moeten worden en samenwerking met de omgeving moet ontstaan, betekent dat extra werk en extra inzet. Vrijwilligers kunnen deze extra taken en werkzaamheden niet op zich nemen.

Door de inzet van een sportparkmanager ontstaan meer samenwerkingsverbanden en maatschappelijke activiteiten en initiatieven. De sportparkmanager is een professional op het park die een gezamenlijk belang vertegenwoordigt als aanvulling op de vrijwilligers bij de vereniging. De sportparkmanager zet in op activeren van doelgroepen, zoals senioren, aangepast sporten, mensen met afstand tot arbeidsmarkt. Hij/zij heeft een sterk netwerk, is aanspreekpunt en verbinder en in staat om kansen en mogelijkheden voor het sportpark te zien.

Daarnaast creëert de sportparkmanager ook (financiële) meerwaarde voor de verenigingen zelf door de samenwerking met andere verenigingen en partijen. De verenigingen zijn beter zichtbaar en profileren zich daardoor meer als een open vereniging waar meer gebeurt dan enkel de primaire sport. Een belangrijke partner in het sportparkmanagement is de Landstede onderwijsgroep. Ook zij zien de meerwaarde van het sportparkmanagement. Kortom:

- Sportvelden / accommodaties zijn beter te benutten door en voor studenten.
- Er is een kruisbestuiving met het inclusief denken en dit loopt beter door inzet van de sportparkmanager;
- Flexibiliteit is groter in afname van activiteiten en accommodatie.
- Er is een spin in het web en er worden ideeën en mogelijkheden samengebracht.

5. Doelstellingen en resultaten

De vier parken hebben elk hun eigen kleur, karakter en identiteit. Tegelijkertijd hebben ze uitgesproken te willen werken aan de volgende gezamenlijke doelstellingen:

1. Meer mensen aan het sporten en bewegen krijgen, activeren en laten meedoen.
2. Bevorderen van een gezonde leefstijl om mensen langer actief te laten blijven.
3. Benutten van de sportaccommodaties gedurende de dag.
4. Versterken van de verenigingen op het park, toekomstgericht (open club gedachte)

Deze algemene doelstellingen die direct bijdragen aan thema's waar de gemeente zich op richt. Denk hierbij aan de inclusieve agenda, omgevingsvisie en het versterken van verenigingen als maatschappelijke partner. Daarnaast heeft ieder park zo haar eigen ambities en doelen. Deze worden hieronder besproken.

Strokel – Sport en recreatie in een groene omgeving

Opvallend aan sportcluster Strokel is de ligging nabij het bosgebied van de Veluwe. Dit biedt kansen voor sport en beweging. Strokel wil daarbij inzetten op duurzaamheid. Onderzocht wordt of het sportcluster energieneutraal en gasloos kan worden. Daarnaast wil het sportpark meer inzetten op (commerciële) exploitatie, zodat het (zakelijke) gebruik vergroot kan worden. Meer specifiek zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Onderlinge samenwerking binnen het cluster optimaliseren
2. Externe (maatschappelijke) activiteiten verder ontwikkelen
3. Betere bezetting / gebruik van sportpark
4. Ontwikkelen van (maatschappelijke en commerciële) initiatieven
5. Verhogen inkomsten verenigingen

Slingerbos – (Top)sport in de wijk

Met de realisatie van een nieuw clubgebouw en een herindeling van de velden, is de handbalvereniging toegevoegd aan het park. Slingerbos zet daarbij in op verbinding met zorg, wijkontmoeting en taallessen. Op dit moment wordt er al veel aangeboden voor de jeugd, maar de basisschool en de middelbare school in de wijk bieden misschien nog meer kansen. De doelgroep

senioren is onderbelicht, dus ook daar kan aanbod op ontwikkeld worden. Hierbij is het van belang om te achterhalen welke behoeften er in de wijk zelf leven, zodat de sportverenigingen dit kunnen vertalen in passende activiteiten. Het sportcluster wil daarmee vooral vraaggericht werken. Inclusiviteit is daarbij het sleutelwoord. Slingerbos heeft de volgende doelen geformuleerd:

1. Groei 25% in leden door o.a. sportaanbod G-Korfbal
2. Samenwerking met maatschappelijke instellingen
3. Versterken relatie inwoners wijk Slingerbos
4. Verbeteren exploitatie clubgebouw / velden

Hierden Vitaal – Samen voor vitaliteit

Er is al veel samenwerking op het sportcluster Hierden. Zeven verenigingen en commerciële organisaties hebben zich verbonden in Hierden Vitaal. De samenwerking wordt verder uitgebouwd, zodat nieuwe verbindingen gelegd kunnen worden en nieuw aanbod gecreëerd kan worden op het sportpark. Er is veel vergrijzing in Hierden, dus met het ontwikkelen van ideeën wordt hier rekening mee gehouden. Zo wordt het bewegen gestimuleerd onder senioren door aan deze doelgroep onder andere koersbal, tafeltennis en walking football aan te bieden. Ook wordt de combinatie met zorg en welzijn onderzocht. Hierden Vitaal streeft daarbij de volgende doelen na:

1. Doorontwikkelen van sportpark Hierden als vitaal sportpark
2. Vergroten sportaanbod voor alle doelgroepen in Hierden
3. Ontwikkelen van sociaal-maatschappelijke functie van sportpark Hierden
4. Verder/mede-ontwikkelen van omni-vereniging
5. Bijdragen aan de verbetering van de financiële situatie van de verenigingen

Parkweg – Onderwijs, sport en maatschappij gaan hand in hand

Er gebeurt al veel op sportcluster Parkweg. De vele verenigingen en gebouwen bij elkaar en de centrale locatie in Harderwijk bieden veel mogelijkheden. De deelnemers hebben ook allerlei ideeën op het gebied van onderwijs, sport en bewegen, evenementen en zorg. Ook qua doelgroep wordt breed ingestoken: jongeren, ouderen, zorg cliënten en wijkbewoners. Ingezet wordt op betere communicatie wat het aanbod op het sportcluster is en op het vergroten van de toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking. Sportcluster Parkweg heeft daarbij de volgende doelen geformuleerd:

1. Doorontwikkelen en borgen van de bestaande afspraken met partijen die de locatie huren
2. Hybride leren uitbreiden en verbeteren, en nieuwe doelgroepen betrekken
3. Verschillende beweegcarrousels doorontwikkelen en borgen
4. Commerciële evenementen naar het sportpark halen

Uitvoeringsplannen per park

Ieder jaar stellen de parken een uitvoeringsplan op waarin SMART-doelstellingen worden opgenomen. Denk hierbij aan het organiseren van een specifiek aantal activiteiten per jaar, het aangaan van een specifiek aantal nieuwe samenwerkingsverbanden en het bereiken van een specifiek aantal deelnemers uit een speciale doelgroep.

6. Organisatie

Voor de uitvoering van sportparkmanagement wordt een uitvoeringsopdracht gegeven aan GA! Harderwijk. Dit om de volgende redenen:

- GA! Harderwijk verzorgt het werkgeverschap. Verenigingen kunnen en willen dit niet op zich nemen. Het is logisch om dit bij de uitvoeringsorganisatie van sport en bewegen in Harderwijk te beleggen.
- De sportparkmanagers maken onderdeel uit van het team van GA! Harderwijk en het daarbij behorende netwerk. Verbindingen zijn zo makkelijk te leggen met diverse onderwerpen en terreinen.
- De af te stemmen inspanningen en doelstellingen vooraf en de (tussentijdse) verantwoording lopen via de reguliere subsidieafspraken met de gemeente. Hiermee is monitoring tussentijds en achteraf geborgd in de reguliere overleg- en subsidiestructuur tussen gemeente en GA!.

Mixteam sportparkmanagement

Er wordt een mixteam gemaakt van HBO- en MBO-professionals. Daarbij wordt de volgende taak- en rolverdeling aangehouden:

HBO-professional:

- Is de spin in het web voor de verenigingen en partners op het park en daarbuiten.
- Legt contacten, zoekt en vind partners, onderhoud contacten, aanspreekpunt, organiseert de afspraken, vergroten van het netwerk
- Overkoepelende zaken oppakken, m.b.t. veiligheid, contacten, informatie.
- Verbindend tussen de verenigingen
- Initiëren activiteiten en stimuleren mogelijkheden op het sportpark

MBO-professional:

- In de uitvoering als het gaat om verhuur. (controle van locatie en afspraken met huurders en verhuurders etc.)
- Mede organisatie (met sportparkmanager) en uitvoering van beweegactiviteiten.
- Ogen en oren op de ‘werkvloer’

NB: Afhankelijk van de (ontwikkel)fase waarin een sportpark zich bevindt, wordt in overleg met de stuurgroep (zie hieronder) de inzet op HBO (coördinerend) en/of MBO (uitvoerend) niveau bepaald. Deze inzet wordt bepaald op basis van de vastgestelde en beschikbare uren (zie ook financiering).

Werkgroepen

Naast het uitvoerende mixteam van sportparkmanagers worden op parkniveau werkgroepen gemaakt. In die werkgroepen zijn de verschillende verenigingen per park vertegenwoordigd.

Stuurgroep Sportparkmanagement Harderwijk

Naast de werkgroepen wordt een Stuurgroep Sportparkmanagement Harderwijk geïnstalleerd, met daarin een bestuurlijke afvaardiging vanuit ieder park, een afvaardiging vanuit het Sportparkmanagementteam en mogelijk een afvaardiging vanuit de gemeente. vanuit de werkgroepen. De stuurgroep heeft als belangrijkste taak het vervullen van een initiërende, signalerende en op doelstellingen bijsturende rol ten aanzien van Sportparkmanagement in Harderwijk. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het genereren van aanvullende financiering voor de bekostiging van de sportparkmanagers (zie: Financiering). De stuurgoep zal aan het einde van een sport- of kalenderjaar bekijken of resultaten zijn behaald, de doelstellingen nog gelden en de risico's aanvaardbaar zijn en/of in voldoende mate worden afgedekt. Deze taak van de stuurgroep impliceert dat de leden van de stuurgroep goed op de hoogte dienen te zijn van de status en voortgang van verschillende projecten en activiteiten.

Om tot een effectieve inzet van de stuurgroep te komen zullen bij de start duidelijke afspraken worden gemaakt, welke worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Denk hierbij aan:

- de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de stuurgroep;
- de beslissingsbevoegdheid van de stuurgroep;
- de inspanningsverplichtingen ten aanzien van het generen van financiering;
- de wijze waarop de stuurgroep rapporteert aan de gemeente;
- de frequentie van bijeenkomen van de stuurgroep.

7. Financiering

Er wordt ingezet op een mixteam Sportparkmanagement dat gezamenlijk verantwoordelijk is voor de vier sportclusters. Dit team bestaat uit 1 à 2 HBO'ers, gezamenlijk voor 32 uur en 1 à 2 MBO'ers, gezamenlijk voor 32 uur. Afhankelijk van ervaring en leeftijd gaan we daarmee uit van een investering van € 140.000,- op jaarbasis. Hiervan wordt een deel betaald vanuit de gemeente en een deel vanuit de sportclusters. Voorgesteld wordt om een 80-20 verdeling aan te houden, waarbij 80% wordt gefinancieerd door de gemeente en 20% door de sportclusters. Dit komt neer op een verdeling van € 112.000,- vanuit de gemeente en € 28.000,- vanuit de sportclusters.

Invulling co-financiering sportclusters

Afgesproken wordt dat van de € 28.000,- de eerste € 15.000,- naar rato verdeeld wordt over de sportclusters (afhankelijk van het aantal leden per sportcluster). De resterende € 13.000,- wordt gelijk verdeeld over de clusters. Hieronder wordt weergegeven wat dit concreet betekent. Dit betreft een globale berekening op basis van de ledenaantallen 2020 en uitgaande van een maatschappelijke bijdrage van 25 cent per lid, per maand. De definitieve berekening zal in het najaar van 2022 worden gedaan op basis van de dan actuele ledenaantallen.

Cluster	Bijdrage naar rato	Gelijke bijdrage	Totaal
Sportpark Parkweg	€ 3.900,-	€ 3.250,-	€ 7.150,-
Sportpark Hierden	€ 2.700,-	€ 3.250,-	€ 5.950,-
Sportpark Strokel	€ 7.000,-	€ 3.250,-	€ 10.250,-
Sportpark Slingerbos	€ 1.400,-	€ 3.250,-	€ 4.650,-
Totaal	**€ 15.000,-**	**€ 13.000,-**	**€ 28.000,-**

Hieronder worden verschillende mogelijkheden besproken op welke wijze de sportclusters kunnen zorgdragen voor de resterende € 13.000,-. Hiervoor vindt afstemming plaats in de stuurgroep.

1. Maatschappelijke sponsoren

De stuurgroep zal zich inspannen om één of meerdere (maatschappelijke) sponsoren aan zich te binden die incidenteel, danwel structureel willen bijdragen aan de bekostiging van de sportparkmanagers. De eerste ideeën hiervoor zijn tijdens de interactieve sessie besproken. Deze zullen nader worden uitgewerkt.

2. Fee voor georganiseerde activiteiten

Voor het uitvoeren van maatschappelijke en commerciële projecten en activiteiten voor externe opdrachtgevers op en rond de sportparken wordt een fee in rekening gebracht. Op de Parkweg wordt op het moment een percentage van 15% opslag berekend. De stuurgroep zal een percentage moeten bepalen. Deze inkomsten komen rechtstreeks ten goede aan de verenigingen die hebben bijgedragen aan de realisatie van het betreffende project of de georganiseerde activiteit.

3. Bijdrage commerciële partners

Indien commerciële partners betrokken zijn bij het organiseren en uitvoeren van activiteiten en projecten van de sportparkmanagers en zij hebben hier op enigerlei wijze voordeel van, dan zullen zij ook financieel bijdragen in de realisatie van het betreffende project.

4. Inkomsten vanuit (grootschalige) gezamenlijke activiteiten

De sportparkmanagers zullen per jaar één of twee grootschalige gemeentebrede activiteiten of evenementen organiseren. De daarbij gegenereerde inkomsten komen ten goede aan de algemene inzet van de sportparkmanagers in Harderwijk.

8. Monitoring en evaluatie

De stuurgroep Sportparkmanagement formuleert jaarlijks inspanningen en doelstellingen die zij jaarlijks samen met GA! Harderwijk moet verantwoorden. Daarbij worden de algemene doelstellingen voor sportparkmanagement als uitgangspunt genomen en de specifieke doelstellingen per park. In beide gevallen wordt gemonitord op proces en output. Vragen die daarbij gesteld zouden kunnen worden zijn:

- Hoe is de uitvoer van het beleid/de activiteiten in het algemeen verlopen?
- Wat zijn bevorderende of belemmerende factoren bij de uitvoer van het beleid/de activiteiten (organisatiestructuur, werkwijzen, effectiviteit sportparkmanager, etc.)?
- Met wie is samengewerkt en hoe verliep de samenwerking?
- Hoeveel activiteiten hebben plaatsgevonden, en hoe vaak?
- Hoeveel deelnemers zijn er per activiteit of bij een evenement geweest?
- Welke producten, diensten, aanpakken zijn ontwikkeld?
- Waren de deelnemers en andere betrokkenen uit de omgeving tevreden met de activiteiten, over het aanbod?